

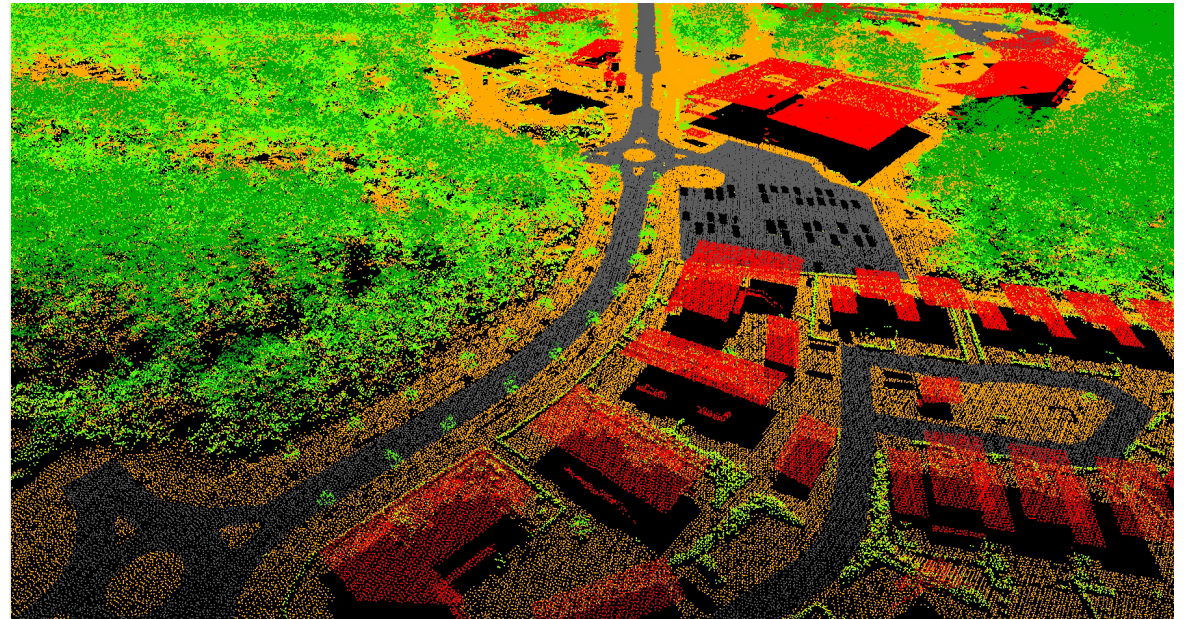
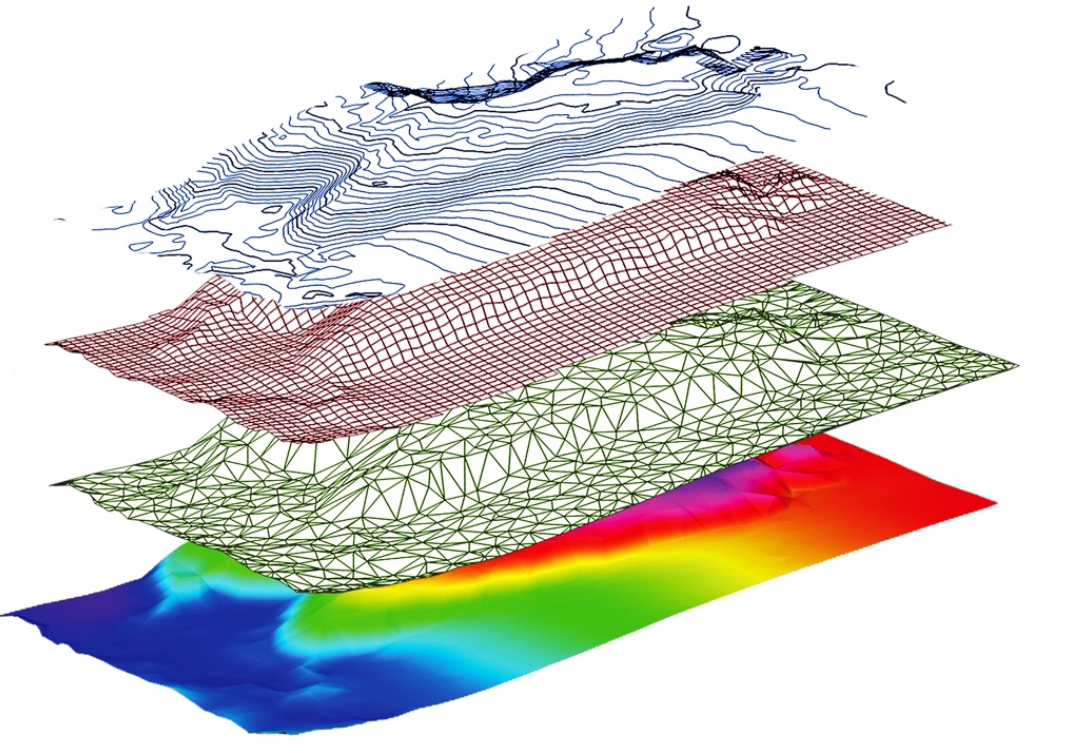
Datainnsamling og rådataprosessering

Vetle O. Jonassen

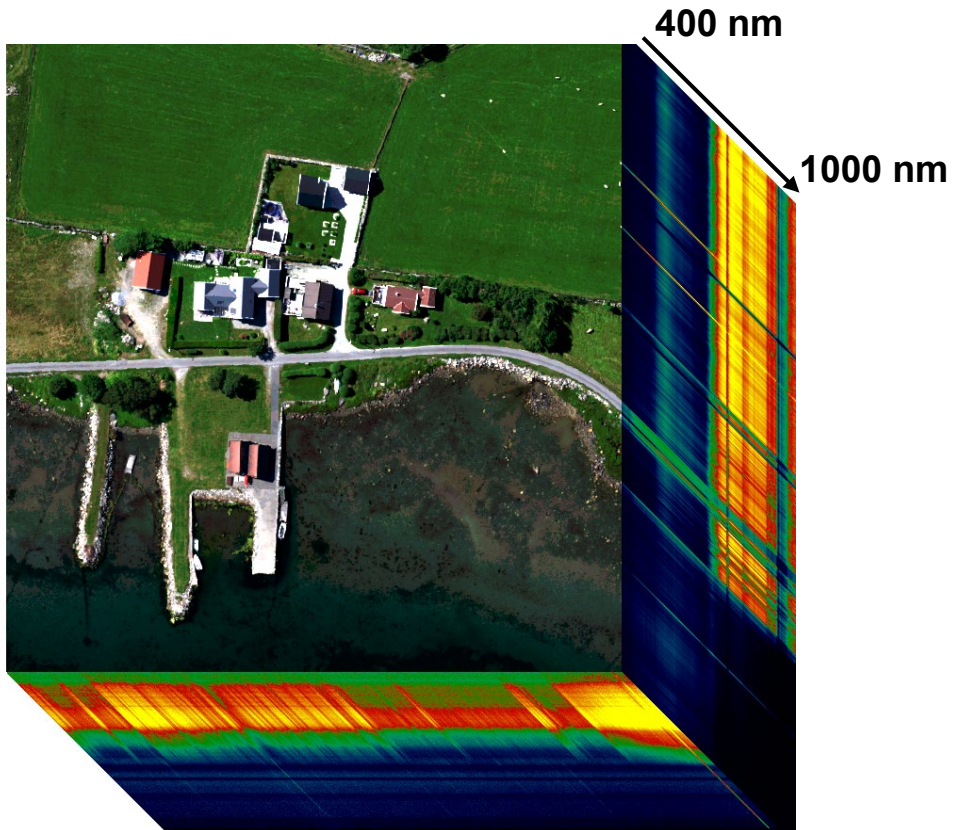
-
- Terminologi
 - Mål og arbeid i arbeidspakken
 - Oppsummering

Terminologi – Laserdata (LiDAR)

- Hovedsakelig avstandsmålinger, men også returinformasjon
- Aktiv sensor: Måler signal (infrarødt lys) som sendes fra sensoren
- Ulik grad av automatisk klassifisering og kartlegging tilgjengelig

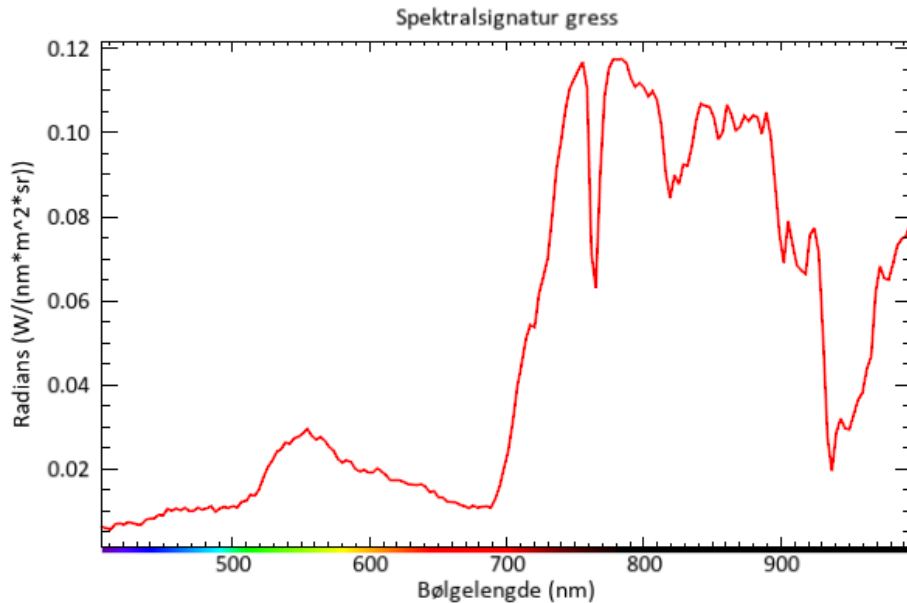

Terminologi – Hyperspektrale data (HSI)

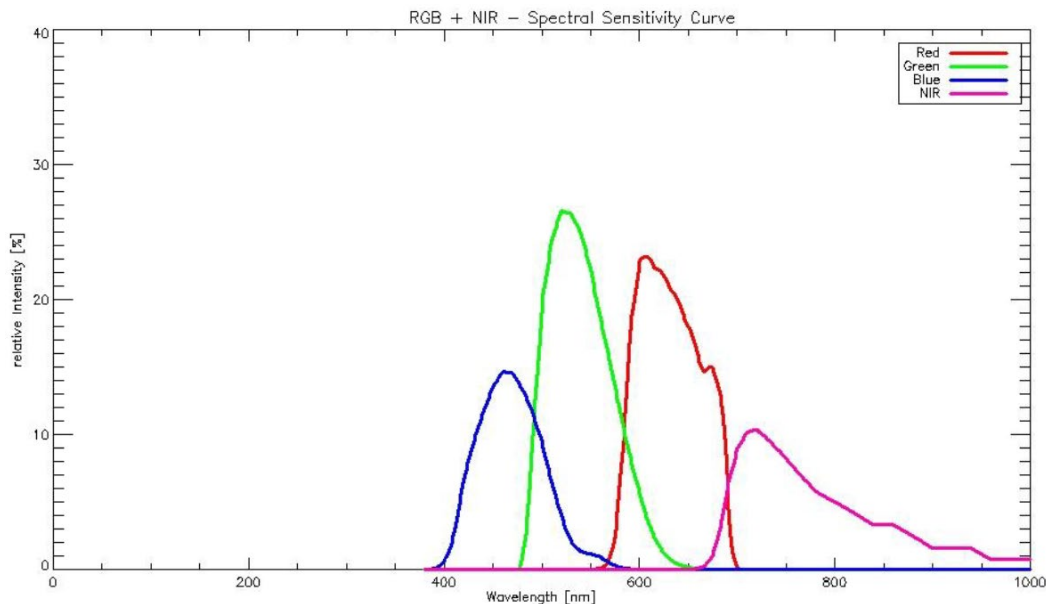
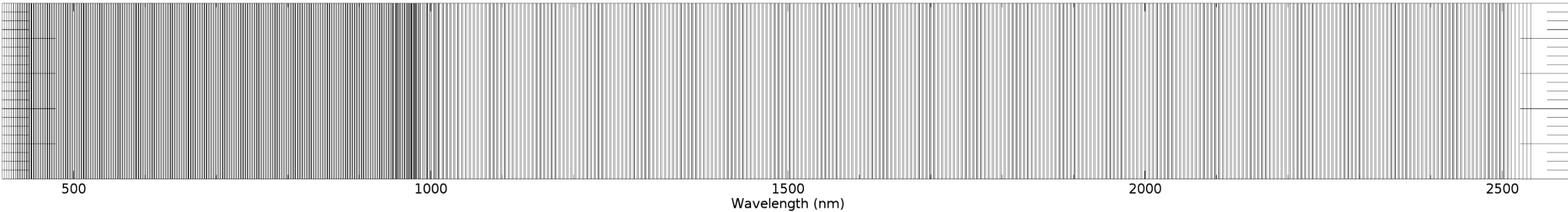
- Billedata med hundrevis av fargebånd/bølgelengdebånd
- Gir *bildekuber* (3D), fremfor bilder (2D)

Terminologi – Hyperspektrale data (HSI)

- Billedata med hundrevis av fargebånd/bølglengdebånd
- Gir *bildekuber* (3D), fremfor bilder (2D)
- Vanlig å søke etter kjente *spektralsignaturer*

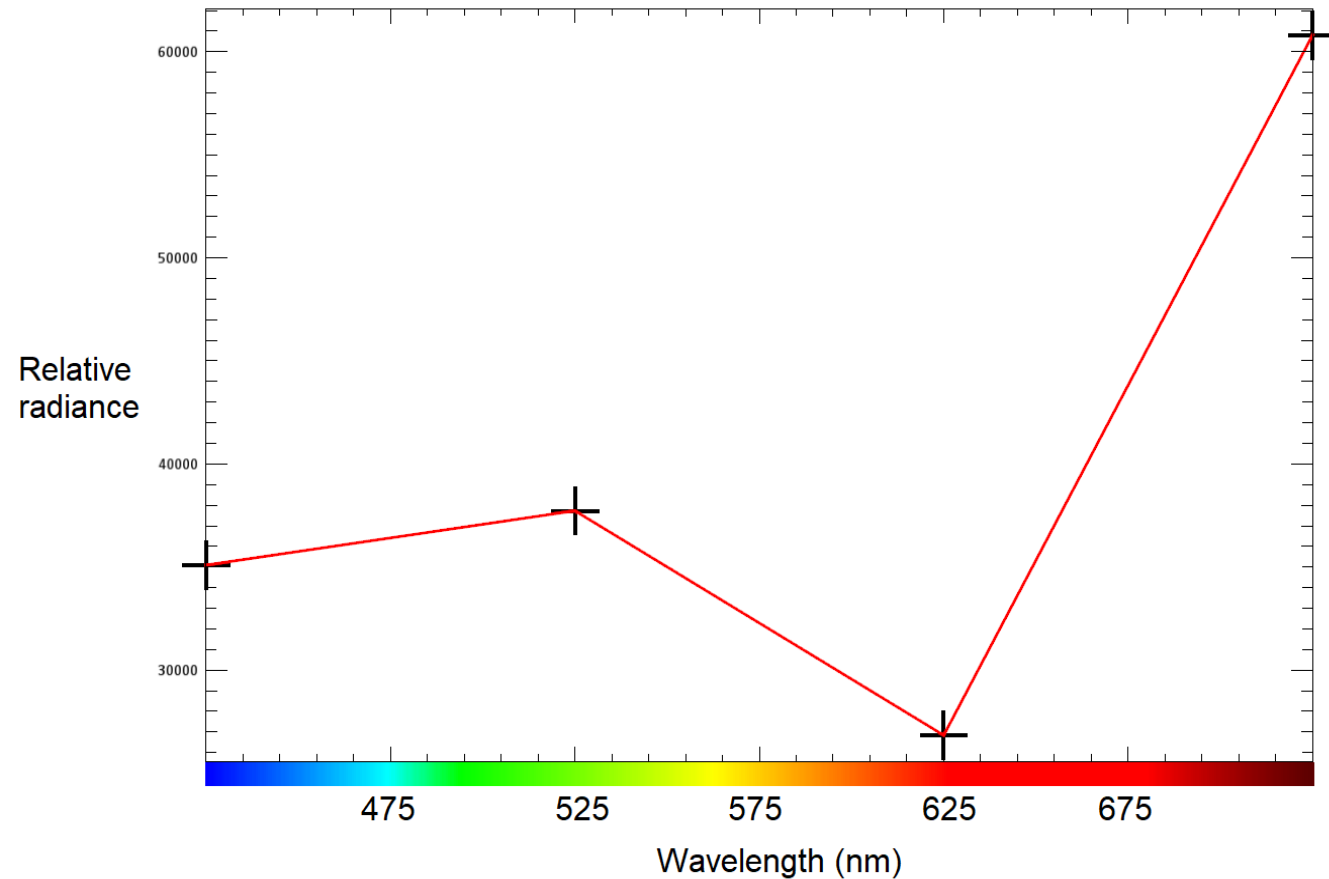
Terminologi – Hyperspektrale data (HSI)

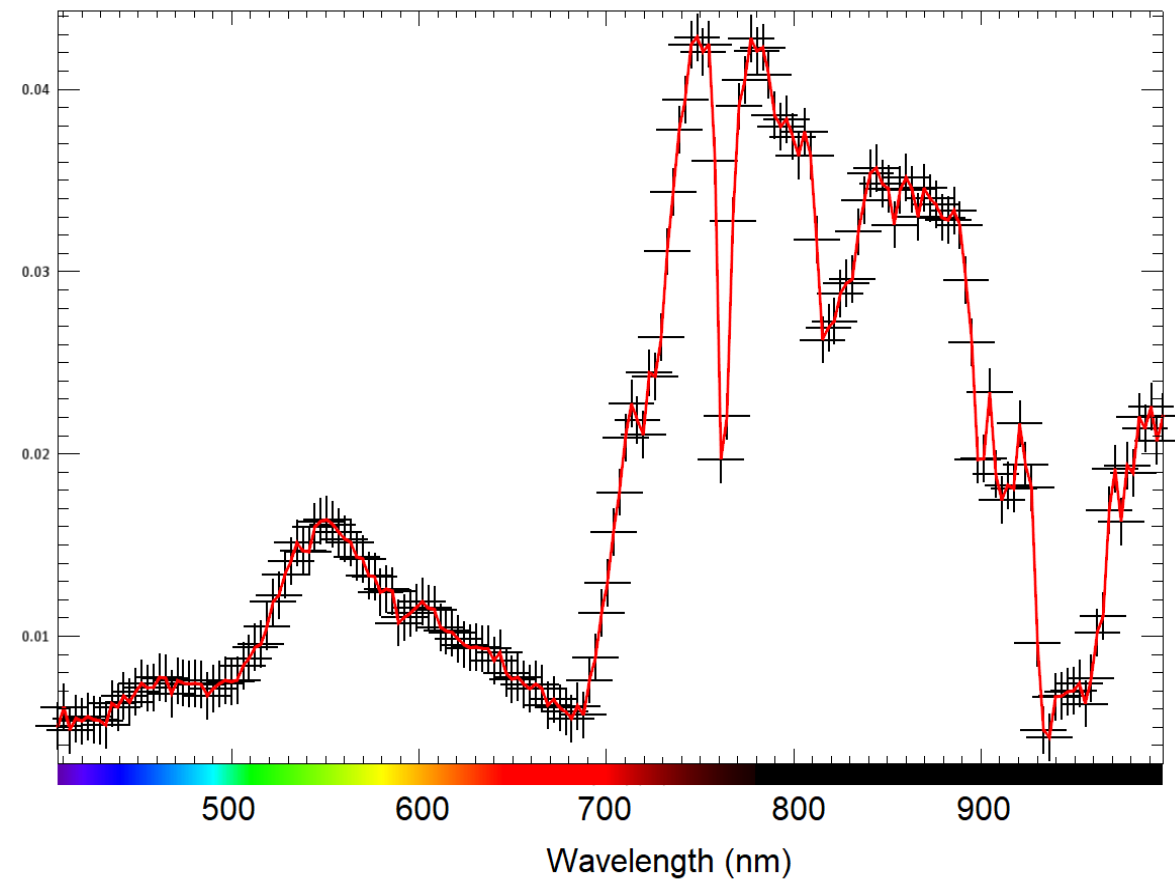
- Billedata med hundrevis av fargebånd/bølgelengdebånd
- Gir *bildekuber* (3D), fremfor bilder (2D)
- Vanlig å søke etter kjente *spektralsignaturer*
- Langt smalere bånd enn i et RGB-kamera
 - Muliggjør analyse av objekter som kun vises i spesifikke bølgelengdebånd
- Passiv sensor: Måler lys fra solen reflektert tilbake fra jorden
 - Skygger, atmosfæreeffekter +++

Terminologi – Hyperspektrale data (HSI)

Spectral Profile RGB-IR

Spectral Profile Hyperspectral VNIR

Mål for arbeidspakke i prosjektet

1. Utvikle metode for datainnsamling fra flere flybårne sensorer
2. Forbedring av posisjonsnøyaktighet i bilder fra hyperspektral linjeskanner
3. Prosessering og inndeling av laserdata og hyperspektrale data for leveranse til videre analyse

Datainnsamling

- Samtidig opptak av LiDAR og HSI ville muligens øke brukernytten
- Fly med to kameraluker
 - Luke 1:
 - Laserskanner
 - IMU
 - Gyrostabilisert ramme
 - Luke 2:
 - Hyperspektrale kamera
 - IMU
 - Gyrostabilisert ramme
- GNSS-antenne
- Rigid installasjon mellom målesensorer og respektive IMUer fanget opp høyfrekvente vibrasjoner

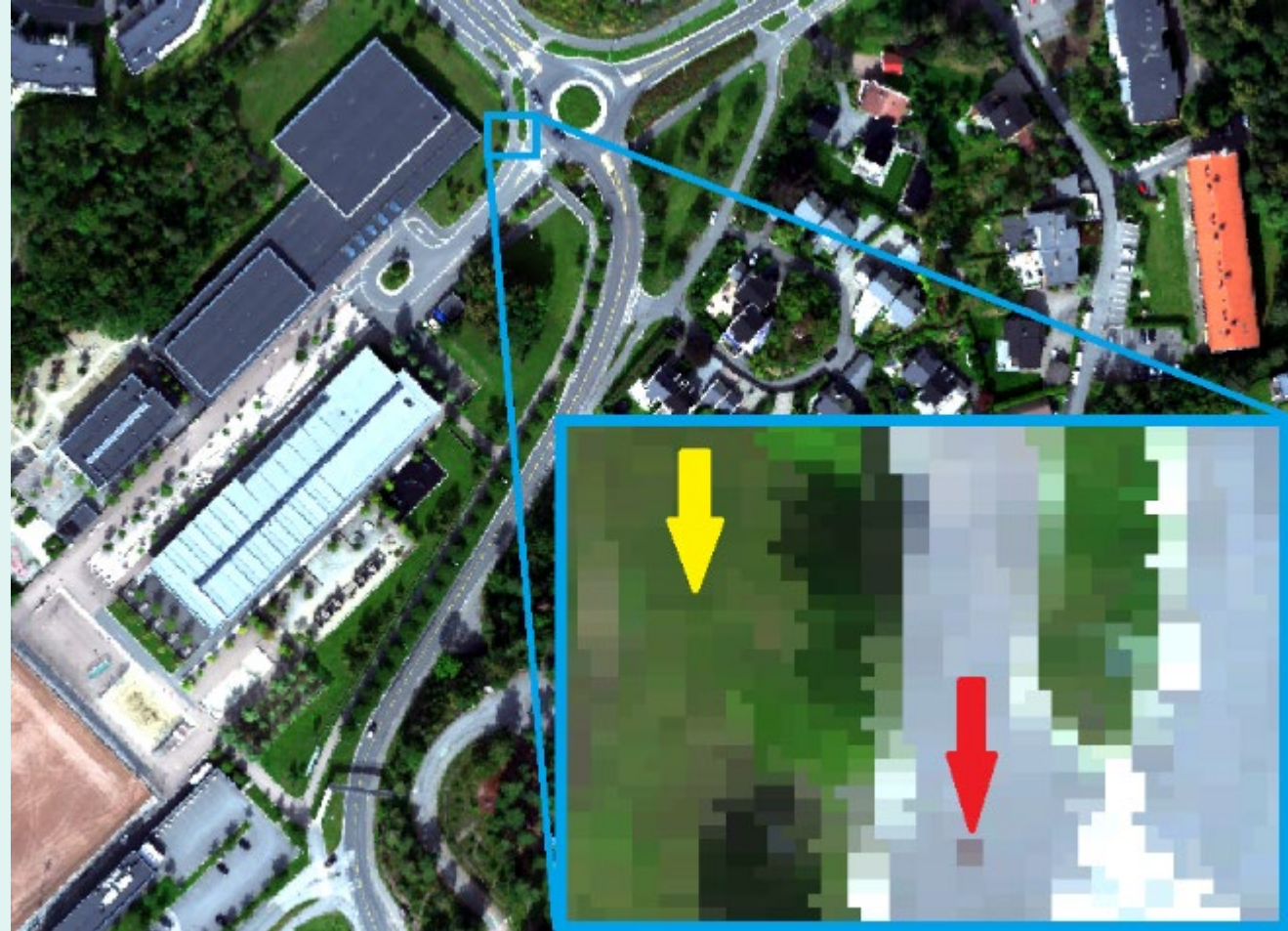

Datainnsamling

Innsamlingsdato	Kommune	Områdestørrelse (km ²)
29.06.2021	Bærum	80.6
26.06.2021		
24.06.2021	Ås	21.2
23.06.2021	Lier	31.8
21.09.2020	Bærum	51.5
19.09.2020		
18.09.2020	Hamar	3.0
19.04.2020	Bærum	51.5
17.04.2020	Hamar	3.0
24.08.2019	Bærum	23.4
03.08.2019	Ringerike	4.5
28.07.2019	Hamar	9.9

Utfordringer knyttet til HSI

- Begrenset romlig oppløsning i HSI (30 cm)
- Skygger fra oppstikkende objekt
- Absorpsjon av lys i atmosfæren
- Interpolasjonsmetode i ortorektifisering

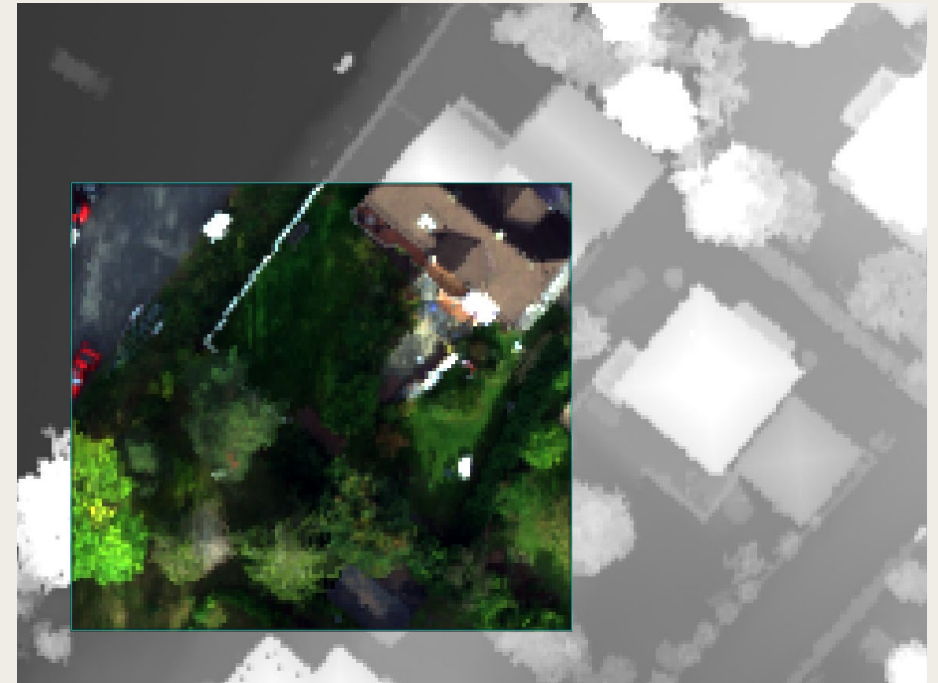
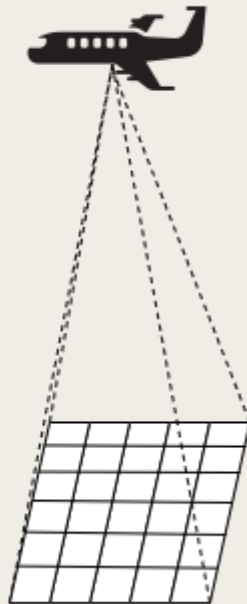
Økt posisjonsnøyaktighet i linjeskannerdata

- Bruk av sammenbindingspunkt mellom bilder for å estimere rotasjonsfeil mellom kamera og IMU
 - Gir relativ konsistens mellom flylinjer < 1.5 piksler
 - Videre arbeid for å estimere flere usikre parametere i linjeskannerkamera

Linjekamera

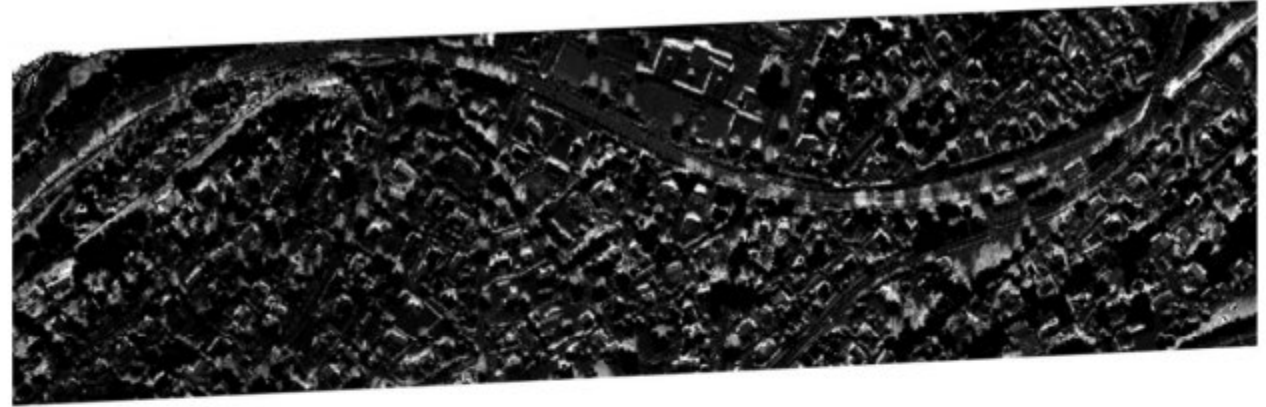
Rammekamera

Prosessering og inndeling av rådata for videre analyse

- GNSS/INS
- LiDAR-matching og automatisk klassifisering
- HSI:
 - Ortorektifisering
 - Atmosfærekorreksjon til reflektans (NMBU)
 - Skyggekorreksjon (Dr. M. Brell)
 - Inndeling og formatering av leveranse

Shadow map

HSI (RGB)

HSI De-shadowed (RGB)

Prosessering og inndeling av rådata for videre analyse

- Konvertering fra rådata til radians
- Ortorektifisering
- Atmosfærekorreksjon til reflektans (NMBU)
- Skyggekorreksjon (Dr. M. Brell)
- Inndeling av data i kartblad

HSI (RGB)

HSI de-shadowed (RGB)

Oppsummering

- Datainnsamling og leveranse over stadig større sammenhengende områder (23, 52, 81 km²)
- Ny kunnskap for videre arbeid med estimering av usikre parametere i linjeskanningssystem
- Nye erfaringer med atmosfærekorreksjon og usikkerheter rundt dette
 - Høyere nøyaktighet går på bekostning av brukervennlighet
- Tilsynelatende svært gode testresultater fra skyggekorreksjon i HSI basert på LiDAR-data

- Tett samarbeid med prosjektgruppen førte til kontinuerlige tilbakemeldinger

Field

Takk for oppmerksomheten!

Vetle O. Jonassen

30.03.2023

Field Public

